

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา

การศึกษาปัญหาทางการตลาดของลำไยในประเทศไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง และผู้ส่งออกลำไยของไทย ทั้งนี้ ความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดลำไย ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการออกแบบสอบถาม และรวบรวมจากเอกสาร บทความต่าง ๆ จากหน่วยราชการ ย่อมเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษา เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาจะดำเนินการศึกษาวิจัยใน 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์บุคคลในวงการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และ การออกแบบสอบถามผู้ผลิตลำไยในจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ จากหน่วยราชการ ห้องสมุด บทความต่าง ๆ

ในบทนี้จะวิเคราะห์ถึงปัญหาทางการตลาด โดยใช้ส่วนผสมทางการตลาด ดังนี้

ผลิตภัณฑ์

1. ปริมาณลำไยมีจำนวนมากกว่าปี 2526 จากตารางที่ 22 แสดงปริมาณผลผลิตลำไยของจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน จะสังเกตเห็นว่า ปริมาณผลผลิตลำไยในปี 2527 เพิ่มมากกว่าปี 2526 จำนวน 1,498,166 กิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้น 8.95 %

ตารางที่ 22 ปริมาณผลผลิตลำไยของจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ระหว่างปี 2521 - 2527

หน่วย : กิโลกรัม

ปี	เชียงใหม่	ลำพูน	รวม
2521	5,946,038	3,220,000	9,166,038
2522	6,000,000	4,118,082	10,118,082
2523	5,970,164	6,529,836	12,500,000
2524	8,544,584	7,055,416	15,600,000
2525	10,377,870	8,595,789	18,973,659
2526	9,340,063	7,395,512	16,735,575
2527	10,233,778	7,999,963	18,233,741

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน

สาเหตุที่ปริมาณผลผลิตลำไยเพิ่มสูงขึ้นนั้นสืบเนื่องมาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

1 ราคาขายในปี 2526 ค่อนข้างสูง จึงเป็นสิ่งจูงใจให้เกษตรกรหันมาบำรุงรักษาต้นลำไยมากขึ้น มีการให้น้ำและเอาใจใส่มากขึ้น

2 สภาพลมฟ้าอากาศเอื้ออำนวยต่อการติดดอกออกผล กล่าวคือ ในฤดูหนาวอากาศหนาวเย็น และหนาวนานกว่าทุกปี จะเอื้ออำนวยต่อการติดดอก ประกอบกับในช่วงตั้งแต่เดือนพฤษภาคม เป็นต้นมา มีฝนตกสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการติดผลมาก

3 มีการเลี้ยงผึ้งในสวนลำไย ช่วยผสมเกสรของดอกลำไย การเลี้ยงผึ้งในสวนลำไยนี้ เกิดขึ้นจากพ่อค้าที่เลี้ยงผึ้ง (เพื่อขายน้ำผึ้ง) ใ้ขออนุญาตชาวสวนลำไย โดยนำกรงผึ้งไปวางไว้ในบริเวณใต้ต้นลำไย ผลประโยชน์ที่ได้ก็จะได้ร่วมกันระหว่างชาวสวนลำไยกับพ่อค้าที่เลี้ยงผึ้งนั้น กล่าวคือ ชาวสวนได้รับผลประโยชน์จากการที่ผึ้งช่วยผสมเกสร ส่วนพ่อค้าที่เลี้ยงผึ้งก็จะได้น้ำผึ้งไปขาย

4 ได้รับการช่วยเหลือจากกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และเกษตรตำบล ที่คอยช่วยเหลือแนะนำวิธีการบำรุงพันธุ์ โดยการเชิญเกษตรกรเข้าฟังการบรรยาย ส่วนทางด้านการศึกษาพืชพันธุ์ ก็มีคำแนะนำยาปราบศัตรูพืช โดยการออกหน่วยให้แก่เกษตรกร หรือให้ยากำจัดศัตรูพืชแก่เกษตรกร เพื่อนำไปฉีดพ่นเอง นอกจากนี้ ยังมีการตั้งกลุ่มแม่บ้าน เพื่อให้ความรู้แก่แม่บ้านในค้ำต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการประกอบอาหาร การดูแลรักษาพืชที่เพาะปลูก ตลอดจนการแปรสภาพพืชผลต่าง ๆ เพื่อการเก็บถนอมไว้กินนาน ๆ เช่น การแปรสภาพลำไยสดเป็นลำไยแห้ง ลำไยกวน หรือลำไยแช่อิ่ม ฯลฯ

5 เป็นผลมาจากการปลูกใน 3 ปีที่แล้วมาให้ผลผลิตในปีนี้ เนื่องจากลำไยเป็นพืชที่ต้องใช้เวลาในการเพาะปลูก เป็นเวลาประมาณ 3 ปี จึงจะให้ผลผลิต และในช่วงเวลา 2 - 3 ปีที่ผ่านมาเกษตรกรได้เริ่มให้ความสนใจปลูกลำไยกันมากขึ้น

2. ผลผลิตในปีนี้ออกเร็วกว่ากำหนด กล่าวคือตามปกติแล้วลำไยจะออกสู่ตลาดในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม และมาหมดฤดูประมาณต้นเดือนกันยายน สำหรับในปีนี้ได้เก็บเกี่ยวลำไยเร็วกว่าทุกปี คือ เริ่มเก็บในช่วงปลายเดือนมิถุนายน และหมดฤดูการเก็บเกี่ยวประมาณกลางเดือนสิงหาคม จากการที่ผลผลิตลำไยนี้ เข้าสู่ตลาดเร็วเกินไป จึงทำให้เกิดปัญหาที่ตามมา ดังนี้

2.1 ในช่วงปลายเดือนมิถุนายน เป็นช่วงที่ผลไม้อื่นยังไม่หมดฤดู จึงทำให้ลำไยที่ออกมานั้น ต้องไปขายแข่งกับผลไม้อื่น เช่น ลิ้นจี่

2.2 จากการที่ผลผลิตลำไยออกสู่ตลาดในขณะที่ ผลไม้ชนิดอื่นยังขายอยู่ จึงทำให้พ่อค้า ไม่สามารถหมุนเงินมาซื้อลำไยได้ เหมือนกับทุก ๆ ปีที่ผ่านมา

3. ขนาดของผลลำไยเล็กลง จากการสัมภาษณ์พ่อค้าส่งออกหลายท่าน ได้แสดงความเห็นว่าในปีนี้ ขนาดของลำไยโดยเฉลี่ยแล้ว จะเล็กกว่าปีที่ผ่านมา กล่าวคือ จะเป็นเกรด บี กันมาก ส่วนเกรด เอ ที่ได้ก็เล็กกว่าปีที่แล้ว สำหรับสาเหตุที่ขนาดของผลลำไยเล็กลงนี้ สืบเนื่องมาจากจำนวนผลผลิตที่ไต่ต่อลำไย 1 ต้น มีมากกว่าปีที่แล้ว จึงเกิดการเฉลี่ยกัน ผลผลิตที่ได้จึงมีขนาดปานกลางและขนาดเล็ก (เกรด บี และ เกรด ซี)

ช่องทางกำหนดย

กำหนดยค่าเหมาสวน

ในปี 2527 นี้ แนวโน้มของการซื้อขายลำไยได้เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ แม้ว่าจะเปลี่ยนไปบ้างเล็กน้อย แต่นับได้ว่าก่อให้เกิดผลกระทบต่อตลาดลำไยค่อนข้างมาก นั่นคือ ในปี 2527 นี้ พ่อค้าเหมาสวนได้ลดลงเป็นอย่างมาก ซึ่งต่างจากฤดูเก็บเกี่ยวในทุก ๆ ปีที่ผ่านมา พ่อค้าเหมาสวนจะเริ่มเข้าไปประเมินราคาและตกลงราคากับเกษตรกร เมื่อตกลงราคากันได้แล้ว พ่อค้าเหมาสวนก็ให้เงินแก่เกษตรกรชาวสวนลำไยจำนวนหนึ่ง แล้วให้เงินส่วนที่เหลือทั้งหมดในวันแรกที่ทำการเก็บเกี่ยว แต่สำหรับในปี 2527 นี้ พ่อค้ารับเหมาสวนกลับลดน้อยลง การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อตลาดลำไย ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ขาดคนกลาง ความหลัการตลาดแล้ว คนกลางจะช่วยทำหน้าที่ทางการตลาด อันได้แก่การเก็บเกี่ยวผลผลิตลำไย การนำลำไยส่งขายให้แก่พ่อค้าส่งออก การรับประกันความเสี่ยงในเรื่องราคาแทนเกษตรกร
2. ทำให้เกษตรกรผู้ซึ่งไม่เคยทำหน้าที่ทางการตลาด หรือไม่ค่อยมีความชำนาญในการทำหน้าที่ทางการตลาด ต้องเข้ามาดำเนินการค้าการตลาดเสียเอง จึงส่งผลให้พ่อค้าตามจุดรับซื้อต่าง ๆ สามารถใช้เล่ห์เหลี่ยม ที่จะกดราคารับซื้อจากเกษตรกรได้ โดยการอ้างว่าลำไยที่นำไปขายนั้น มีขนาดไม่สม่ำเสมอ คัดเกรดไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ใหญ่บางเล็กบ้าง

3. การซื้อขายลำไยนี้ต้องใช้ความเชื่อถ้อยกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งปกติแล้วจะเป็นความเชื่อถ้อยกันระหว่างผู้เหมาสวนกับบรรดาพ่อค้าส่งออก และความเชื่อถ้อยกันระหว่างผู้เหมาสวนกับหยังในกรุงเทพมหานคร ความเชื่อถ้อยกันดังกล่าวนี้ เกิดจากการทำการค้าติดต่อกันเป็นเวลานาน ซึ่งต่างฝ่ายก็ให้ความสำคัญของคุณภาพ ขนาดของลำไย และไม่มีการปลอมปน นั่นคือได้มีการควบคุม การคัดเกรดกันอย่างใกล้ชิดโดยการว่าจ้างผู้คัดเกรดที่มีความชำนาญ ซึ่งอาจต้องเสียค่าจ้างที่สูง แต่เมื่อขาดพ่อค้าเหมาสวนที่จะ

ทำกิจกรรมดังกล่าว แล้วปล่อยให้เกษตรกรเป็นผู้ทำกิจกรรมนั้นแทน เกษตรกรจึงได้ว่าจ้าง
คนงานมาเก็บเกี่ยวและคัดเกรด ซึ่งมักจะเลือกจากผู้ที่มีค่าแรงขั้นต่ำ ประกอบกับในปีนี้มี
ผลผลิตลำไยออกมามาก ทำให้เกิดการขาดแคลนคนเก็บเกี่ยวและคนคัดเกรด เป็นผลให้
เกิดการระดมคนงาน เข้ามาช่วยในการเก็บเกี่ยวมากขึ้น ซึ่งมีประสบการณ์และความชำนาญ
ที่น้อยกว่า

อย่างไรก็ตาม จากแนวความคิดที่ว่า การลดพ่อค้าคนกลาง (พ่อค้าเหมาสวน)
จะทำให้เกษตรกรต้องขายผลผลิตในตลาดเอง เท่ากับว่าเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกร
ต้องเข้ารับภาระความเสี่ยงทางการตลาดมากขึ้น นั่นคือ ถ้าหากปีใดผลผลิตเป็นที่ต้องการ
ของตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ จนทำให้ระดับราคาของผลผลิตนั้นสูง ก็จะมี
ทำให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์มาก แต่ถ้าหากปีใดที่ผลผลิตออกมามากจนล้นตลาด และ
ระดับราคาก็ตกต่ำลง ผลเสียที่ย่อมจะเกิดกับเกษตรกรโดยตรง ในขณะที่พ่อค้ามีแต่กำไร
เพียงอย่างเดียว ไม่ว่าจะราคาจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

สาเหตุที่พ่อค้าเหมาสวนได้ลดการซื้อเหมาสวนนั้น เกิดจากปัจจัยดังนี้

1. เกิดจากการใช้นโยบายจำกัดสินเชื่อ นโยบายนี้เป็นนโยบายที่จำกัดสินเชื่อ
ของธนาคารพาณิชย์ ให้ปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน 18 % ของยอดสินเชื่อที่ได้ปล่อยไป
ในปีที่แล้ว โดยแบ่งออกเป็นครึ่งปีแรกปล่อยเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน 9 % และครึ่งปีหลังปล่อยสินเชื่อ
ได้ไม่เกิน 9 % นโยบายดังกล่าวนี้มีส่วนที่เข้ามากกระทบต่อตลาดลำไยในปี 2527 ไม่มาก
ก็น้อย กล่าวคือ ทำให้เกิดการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน

2. พ่อค้าเหมาสวนประสบกับปัญหาการขาดทุนจากการขายลิ้นจี่ ลิ้นจี่เป็น
ผลไม้ที่อยู่ในเขตเหนือ สามารถปลูกได้ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย ลิ้นจี่นี้เป็น
ผลไม้ที่เก็บเกี่ยวและขายกันก่อนที่ลำไยจะสุก ในปีนี้เองระดับราคาของลิ้นจี่ก็ตกต่ำลง
ทำให้พ่อค้าเหมาสวนลิ้นจี่ ที่ได้ซื้อเหมาลิ้นจี่ไว้ในราคาสูง ต้องประสบกับปัญหาการ
ขาดทุน อันเนื่องมาจากขายในราคาที่น้อยกว่าที่ได้ซื้อเหมาไว้ จากสาเหตุนี้เองทำให้พ่อค้า
เหมาสวนเริ่มไม่แน่ใจ และกลัวว่าจะต้องมาประสบกับการขาดทุน ถ้าหากจะซื้อเหมาสวนลำไย

3. พวกพ่อค้าเหมาสวนได้สำรวจสวนลำไยต่าง ๆ แล้วคาดว่าปีนี้ลำไยจะให้ผลผลิตออกมามาก จึงเกิดความไม่มั่นใจในราคาที่จะขายได้ จึงไม่กล้าเสี่ยงที่จะไปซื้อเหมาจากเกษตรกร

4. เกิดจากการที่ระดับราคาของลำไยในปีก่อนค่อนข้างสูง จึงทำให้เกษตรกรที่เคยขายเหมาสวนนั้น เกิดการเปรียบเทียบผลได้ระหว่างการขายเหมาและการเก็บเกี่ยวไปขายเอง ซึ่งเมื่อเทียบกันแล้ว เห็นว่าการเก็บเกี่ยวขายเอง จะได้รับราคาที่สูงกว่าที่จะขายเหมา จึงทำให้เกษตรกรต่างหันมาเก็บเกี่ยวเองในปี 2527 นี้

ด้านการขนส่ง

จากปี 2526 ที่เคยประสบกับปัญหาการขาดแคลนพาหนะในการขนส่งลำไยเพื่อการส่งออกนั้น ในปี 2527 นี้ ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการจัดเพิ่มยานพาหนะในการขนส่งไปยังประเทศที่ซื้อลำไยรายใหญ่ของไทยทั้ง 3 ประเทศ ซึ่งได้แก่ ออสเตรเลีย สิงคโปร์ และ มาเลเซีย ดังต่อไปนี้

1. ฮ่องกง การส่งออกไปยังประเทศฮ่องกงนั้นจะส่งโดยเครื่องบินทั้งเครื่องบินโดยสาร และ เครื่องบินที่ให้บริการทุกลำไยโดยเฉพาะ สำหรับการเพิ่มเที่ยวบินในปี 2527 นี้ จะแยกพิจารณาเป็นการขนส่งจากท่าอากาศยานเชียงใหม่ และ จากท่าอากาศยานคอนเมือง ดังต่อไปนี้

1.1 จากเชียงใหม่ - ฮ่องกง การบินไทย บินโดย AIR BUS A.300 จากเชียงใหม่ไปฮ่องกงอาทิตย์ละ 3 เที่ยวบิน คือ วันอังคาร พฤหัสบดี และ อาทิตย์ สามารถบรรทุกได้เที่ยวละ 5 ตัน เนื่องจากมีผู้โดยสารรวมอยู่ด้วย จึงไม่สามารถบรรทุกได้มากกว่านี้

1.2 จากกรุงเทพฯ - ฮ่องกง

1.2.1 ขนส่งไปกับเครื่องบินโดยสาร ที่บินไปฮ่องกงเป็นประจำทุกวัน ในปี 2527 นี้ สายการบินทุกสายที่บินไปฮ่องกง ได้นำลำไยไปกับ AIR BUS ทุกเที่ยว

ซึ่งได้แก่ สายการบินต่าง ๆ ดังนี้

CATHEY PACIFIC

SINGAPORE AIRLINE

CHINA AIRLINE

AIR INDIA

ALITALIA

AIR FRANCE

JAPAN AIRLINE

LUFTHANZA

SWISS AIR

QUANTON

เครื่องบินโดยสารแต่ละเครื่อง สามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เฉลี่ยแล้วเที่ยวบินละ 80 คน ดังนั้นเมื่อรวมทุกสายการบิน จะสามารถขนผู้โดยสารไปฮ่องกงได้ประมาณวันละ 80 คน

1.2.2 ขนส่งโดยเครื่องบินบรรทุก ซึ่งมี 2 สายการบินดังนี้

1.2.2.1 CATHEY PACIFIC โดยใช้เครื่องบิน JUMBO 747 สามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เที่ยวละประมาณ 109 - 120 คน ได้เริ่มขนส่งเป็นเที่ยวแรกในวันที่ 10 กรกฎาคม โดยบรรทุกเที่ยวละ 120 คน แต่ต่อมาได้บรรทุกเพียงเที่ยวละประมาณ 109 คน ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2527 เป็นต้นมา โดยบินสัปดาห์ละ 2 เที่ยวบิน คือ วันอังคาร และ วันเสาร์

1.2.2.2 CHINA AIRLINE สามารถบรรทุกได้เที่ยวละ 113 คน โดยบรรทุกสัปดาห์ละ 2 เที่ยวบิน คือ วันพุธ และ วันเสาร์

2. สิงคโปร์ จะใช้ยานพาหนะทางเรือ และทางเครื่องบิน ดังนี้

2.1 ขนส่งโดยทางเรือ ลำโพงที่จะถูกส่งไปทางเรือ นั้น จะเป็นลำโพง ที่นำมาจากเชียงใหม่ เข้าสู่กรุงเทพฯ โดยรถบรรทุก แล้วนำลำโพงไปลงที่ท่าเรือคลองเตย แล้วนำลำโพงเก็บไว้ในคอนเทนเนอร์ชนิดห้องเย็น ซึ่งสามารถบรรทุกลำโพงได้ 15.6 คัน ต่อ คอนเทนเนอร์ 1 ตู้ สำหรับปี 2527 นี้ จะสามารถส่งลำโพงไปสิงคโปร์ได้ สัปดาห์ละ 12 ตู้ ซึ่งเท่ากับ 187.2 คัน

2.2 ขนส่งโดยทางเครื่องบิน เครื่องบินโดยสารทุกเครื่องที่จะเดินทาง ไปสิงคโปร์ จะนำลำโพงไปด้วย สำหรับปี 2527 นี้ มีสายการบิน 6 สาย ดังนี้

SAS

SINGAPORE AIRLINE

MALAYSIAN AIRLINE

CATHEY PACIFIC

QUANTON

และ การบินไทย (จะขนลำโพง เฉพาะในต้นฤดูและปลายฤดูของลำโพงเท่านั้น)

3. มาเลเซีย สำหรับในปี 2527 นี้ สามารถขนส่งลำโพงเพื่อส่งไปขายที่ มาเลเซีย โดยรถบรรทุกห้องเย็นได้ ประมาณวันละ 25 คัน แต่ละคันสามารถบรรทุกได้ 7.5 คัน รวมเป็น 187.5 คันต่อวัน

การตั้งราคา

ในช่วงก่อนที่ลำไยจะออกสู่ตลาดมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรชาวสวนลำไย ที่ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่เหมือนปีก่อน ๆ (รายงานการประชุมตุลาคม) ได้มีการตกลงกันระหว่างผู้แทนสมาคมผู้ส่งออกกับผู้แทนเกษตรกรในเรื่องราคาที่ผู้ส่งออกจะรับซื้อจากเกษตรกร ดังนี้

ปี 2527	เกรด เอ	เกรด บี
ตั้งแต่กันตฤ ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม	30	27
วันที่ 1 - 15 สิงหาคม	26	23
วันที่ 16 สิงหาคม เป็นต้นไป	24	21

ระดับราคาของลำไยในปี 2527 นี้ โดยทั่วไปแล้วจะต่ำกว่าระดับราคาในปี 2526 จากตารางที่ แสดงให้เห็นว่า ราคา ณ แหล่งผลิตในปี 2527 อยู่ในช่วง 14 บาทถึง 22 บาท 9 บาทถึง 18 บาท และ 13 บาทถึง 18 บาท ตั้งแต่กันตฤถึงปลายฤดูตามลำดับ เมื่อเทียบกับราคา ณ แหล่งผลิตในปี 2526 ซึ่งอยู่ในช่วง 23 บาทถึง 30 บาท 17 และ 14 - 22 บาท ตั้งแต่กันตฤถึงปลายฤดู จะเห็นว่ามี ความแตกต่างกันมาก ประมาณ 8 บาท และจากตารางเมื่อเปรียบเทียบระดับราคาของทุกช่วงและไม่ว่าจะเป็นราคาในกรุงเทพมหานคร ราคาในต่างจังหวัด ราคารับซื้อเพื่อส่งออก หรือราคาในต่างประเทศ ก็จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ระดับราคาในปีนี้ต่ำกว่าระดับราคาในปีที่แล้ว ในส่วนแตกต่างที่ค่อนข้างมาก

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ระดับราคาของผลผลิตลำไยต่ำในปี 2527 นี้ สืบเนื่องมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก และไม่ว่าจะเป็นปัจจัยโลกก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นก็จะมีส่วนกระทบไปยังปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งมาลงผลสุดท้ายที่ก่อให้เกิดปัญหาค่าราคา ดังนั้นราคาจึงเป็นผลกระทบขั้นสุดท้ายของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งจะวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ปริมาณผลผลิตลำไย
ซึ่ง สามารถแยกพิจารณาออกได้ ดังนี้

ปัญหาทางด้าน ผลผลิตนี้ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญ

1.1 ปริมาณผลผลิตลำไยออกสู่ตลาดมาก จากการที่ผลผลิตออกมามากนี้ จึงเป็นไปตามหลักของอุปสงค์และอุปทานที่ว่า เมื่อผลผลิตออกมามาก ในขณะที่ความต้องการบริโภคมีเท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้ระดับราคาของสินค้านั้นลดลง

1.2 การส่งลำไยไปขายในประเทศฮ่องกง ในช่วงต้นฤดูในปี 2527 นี้ มีพ่อค้าส่งออก ส่งลำไยไปจำหน่ายที่ฮ่องกงในช่วงต้นฤดูเป็นปริมาณมาก ซึ่งลำไยที่ส่งไปใน ช่วงต้นฤดูลำไยนั้น เป็นลำไยซึ่งยังไม่สุกเต็มที่ จึงมีรสไม่ค่อยหวานนัก จากการกระทำ ดังกล่าวนี้เอง จึงทำให้ระดับราคาของลำไยในช่วงต้นฤดูนั้น ตกลงอย่างรวดเร็ว จึงมีผลให้ ลำไยที่มีคุณภาพดีในช่วงกลางฤดูนั้น ไม่สามารถขายได้ในราคาที่สูง ดังเช่นทุก ๆ ปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 23 ราคาขายส่งในตลาดต่าง ๆ (พันธุ์อีโก้และแห้ว) เกรค เอ, เกรค บี

หน่วย : บาท/กก.

	ราคา ณ แหล่ง ผลิต	ราคา ใน กทม.	ราคา ใน จว.	ราคา รับซื้อ เพื่อการ ส่งออก	ราคาในตลาดต่างประเทศ	
					ฮ่องกง	สิงคโปร์
2526 ต้นฤดู-เกรคเอ	23-30	27-40	33-35	14-30	42.50-50.55	37.10
กลางฤดู-เกรคเอ	17	20-23	20-29	15-18	45.92	28.62-31.80
ปลายฤดู-เกรคเอ	14-22	21-25	25-30	18-20	-	32.86
2527 ต้นฤดู-เกรคเอ	14-22	20-25	14-27	16-25	33-51	34-43
(1 ก.ค.-19 ส.ค.)-เกรคบี	9-18	13-18	8-19			28
กลางฤดู-เกรคเอ	9-18	15-19	8-22	13-21	30-43	27-32
(20 ก.ค.-10 ส.ค.)-เกรคบี	6-10	8-11	7-16			23-27
ปลายฤดู-เกรคเอ	13-18	17-20	14-23	14-20	25-36	31
(10 ส.ค.-20 ส.ค.)-เกรคบี	12-13	9-11	9-20			10-14

ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 24 ราคาผลกำไรในตลาดต่างประเทศปี 2526 และปี 2527

บาท/ กก.

	ฮ่องกง					
	ขายส่ง			ขายปลีก		
	2526		2527	2526		2527
	เกรด เอ	เกรด บี		เกรด เอ	เกรด บี	
เดือนกรกฎาคม						
สัปดาห์ที่ 1	-	-	-	-	-	-
" 2	-	43.75	37.50	-	80.50	58.25
" 3	49.00	41.25	32.00	91.25	73.50	55.00
" 4	46.50	-	34.00	74.00	-	61.50
เดือนสิงหาคม						
สัปดาห์ที่ 1	44.25	40.25	34.00	75.50	58.00	59.25
" 2	45.00	39.00	35.25	70.75	58.50	66.00
" 3	-	28.50	31.50	-	41.75	68.00
" 4	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานการพาณิชย์ในต่างประเทศ

ตารางที่ 25 ราคาผลล่ำไยสคในตลาคท่างประเทปี 2526 และปี 2527

บาท/ กก.

	สิงคโปร์					
	ขายส่ง			ขายปลีก		
	2526	2527		2526	2527	
		ชนิดค้	ชนิดรอง		ชนิดค้	ชนิดรอง
เดือนกรกฎาคม						
สัปดาห์ที่ 1	-	-	-	-	-	-
" 2	54.00	36.00	-	75.50	54.00	-
" 3	37.00	34.50	29.50	63.50	48.00	43.00
" 4	37.00	27.00	22.00	58.25	37.75	29.50
เดือนสิงหาคม						
สัปดาห์ที่ 1	37.00	30.25	27.00	53.00	43.00	37.75
" 2	31.75	31.00	24.75	42.00	43.00	37.75
" 3	30.50	31.50	25.25	37.75	43.00	37.75
" 4	33.50	34.00	25.25	37.75	43.00	37.75

ที่มา : สำนักงานการพาณิชย์ในต่างประเทศ

2. ช่องทางจำหน่าย

2.1 จากการศึกษาปี 2527 นี้ ชาวพ่อค้าเหมาสวน ทำให้ลำไยไม่มีราคาค้นทุน กล่าวคือ ในสายตาของพ่อค้าเหมาสวนนั้น เมื่อมีการซื้อเหมาสวน เขาจะคำนึงถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น การจ้างคนงาน ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) และรวมกำไรที่ต้องการเข้าไปในราคาขายของลำไย แต่สำหรับสายตาของเกษตรกรนั้น จะมองข้ามต้นทุนที่ตนเองต้องเสียไป เช่น ค่าเสียโอกาส ค่าน้ำมันรถ จึงทำให้ต้นทุนของลำไยในสายตาของเกษตรกรนั้น ต่ำกว่าต้นทุนของพ่อค้าเหมาสวน ดังนั้น เมื่อพ่อค้าเหมาสวนไม่เข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการตลาด และปล่อยให้เกษตรกรชาวสวนลำไย เป็นผู้ดำเนินการเอง จึงทำให้เกษตรกรขายลำไยไปในราคาที่ต่ำ

2.2 การนำลำไยส่งออกไปจำหน่ายที่ประเทศฮ่องกง ในขณะที่มีลำไยจากจีนส่งไปขายที่ฮ่องกงด้วย จึงทำให้ปริมาณผลไม้ที่ขายในฮ่องกงมีมากกว่าความต้องการบริโภคของฮ่องกง จึงทำให้ระดับราคาลำไยในต่างประเทศลดลง นอกจากนี้ปริมาณลำไยที่ส่งไปยังฮ่องกงในแต่ละช่วงจะมีปริมาณมาก ทั้งนี้เนื่องจากในปีนี้ได้เพิ่มเที่ยวบินมากขึ้นกว่าทุกปี และในปี 2527 นี้ ผู้ส่งออกได้เหมาเครื่องบินบรรทุกสินค้าของบริษัทสายการบิน ค่าเช่าแปซิฟิก ซึ่งบรรทุกได้เที่ยวละ 120 ตัน ส่งไปยังฮ่องกงเที่ยวแรก เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2527 จึงเป็นการหุ้มลำไยเข้าสู่ตลาดฮ่องกงมากเกินไป ทำให้ระดับราคาลำไยในตลาดฮ่องกงลดต่ำลง จากราคาขายส่งกิโลกรัมละ 40 - 50 บาท ในวันที่ 5 กรกฎาคม 2527 มาเป็นกิโลกรัมละ 35 - 42.50 บาท ในวันที่ 11 กรกฎาคม 2527 และราคาขายปลีกจากกิโลกรัมละ 66 - 118 บาท มาเป็นราคาปลีกกิโลกรัมละ 52 - 70 บาท คังตารางที่ 22 จากลักษณะของราคาลำไยซึ่งจะมีราคาสูงในช่วงต้นฤดู และลดต่ำลงมาในช่วงกลางฤดู และค่อยเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยในช่วงปลายฤดูนั้น จากการที่ระดับราคาในช่วงต้นฤดูได้ลดลงอย่างรวดเร็วจากราคาขายกิโลกรัมละ 40 - 50 บาท มาเป็น 35 - 42.50 บาทนั้น ซึ่งเป็นผลจากการหุ้มตลาดนั้น จึงทำให้ระดับราคาในช่วงกลางฤดู ลดลงมาเป็นราคา กิโลกรัมละ 28.76 - 39.31 บาท ในวันที่ 23 กรกฎาคม 2527 และราคาปลีกกิโลกรัมละ

24.46 - 38.35 บาท ในวันที่ 27 กรกฎาคม 2527 (ตัวเลขข้อมูลจากสำนักงานการค้า
ต่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ซึ่งได้ข้อมูลต่อมาจากที่ปรึกษาการพาณิชย์ฮ่องกง)

ตารางที่ 26 การส่งออกผลลำไยสดปี 2527 แยกรายเดือน

หน่วย : บาท

	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	รวม
ฮ่องกง	3,530,162	87,659,783	24,706,957	115,923,600
สิงคโปร์	9,702,047	85,138,144	27,981,764	122,821,955
มาเลเซีย	0	3,751,226	2,840,438	6,591,664
บรูไน	242,225	1,183,527	239,921	1,665,673
สหรัฐอเมริกา	0	199,791	1,066,911	1,479,163
คานาดา	0	333,852	194,393	528,245
เนเธอร์แลนด์	0	22,206	21,538	43,744
สหราชอาณาจักร	0	513,050	367,225	880,275
บาห์เรน	0	0	0	0
ซาอุดีอาระเบีย	7,628	689	0	8,317
ฝรั่งเศส	0	179,591	248,857	428,448
พม่า	0	0	13,500	13,500
คูเวต	0	3,951	7,433	11,934
ญี่ปุ่น	0	0	1,924	1,924
ออสเตรเลีย	0	1,435	532	1,967
รวม	13,482,062	57,691,393	241,914	250,402,614
%	5.38	71.48	23.04	100.00

ที่มา : กรมศุลกากร (ตัวเลขเบื้องต้น)

1. ตัวเลขรวมของฮ่องกง รวมตัวเลขของเดือนมีนาคม ส่งออก 493 กก. มูลค่า 14,298 บาท และเดือนพฤษภาคม จำนวน 428 กก. มูลค่า 12,400 บาท
2. ตัวเลขรวมของสหรัฐอเมริกา รวมตัวเลขของเดือนมกราคม จำนวน 5,400 กก. มูลค่า 212,461 บาท
3. ตัวเลขรวมของบาห์เรนเป็นตัวเลขส่งออกเดือนพฤษภาคม
4. ตัวเลขรวมของคูเวต รวมตัวเลขเดือนกันยายน จำนวน 20 กก. มูลค่า 550 บาท

ตารางที่ 27 การส่งออกผลไม้สดปี 2527 แยกรายเดือน

หน่วย : กก.

	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	รวม
ฮ่องกง	118,227	3,197,930	900,925	4,218,003
สิงคโปร์	324,890	2,893,325	976,144	4,194,359
มาเลเซีย	0	137,260	104,390	241,650
บรูไน	7,675	33,844	7,298	48,817
สหรัฐอเมริกา	0	4,088	25,359	34,847
คานาดา	0	11,720	5,541	17,261
เนเธอร์แลนด์	0	780	780	1,560
สหราชอาณาจักร	0	14,764	10,580	25,344
บาห์เรน	0	0	0	30
ซาอุดีอาระเบีย	100	20	0	120
ฝรั่งเศส	0	6,514	8,488	15,002
พม่า	0	0	500	500
คูเวต	0	125	270	415
ญี่ปุ่น	0	0	30	30
ออสเตรเลีย	0	45	15	60
รวม	450,892	6,300,415	2,040,320	8,797,998
%	5.12	71.61	23.19	100.00

ที่มา : กรมศุลกากร (ตัวเลขเบื้องต้น)

1. ตัวเลขรวมของฮ่องกง รวมตัวเลขของเดือนมีนาคม ส่งออก 493 กก. มูลค่า 14,298 บาท และเดือนพฤษภาคม จำนวน 428 กก. มูลค่า 12,400 บาท
2. ตัวเลขรวมของสหรัฐอเมริกา รวมตัวเลขของเดือนมกราคม จำนวน 5,400 กก. มูลค่า 212,461 บาท
3. ตัวเลขรวมของบาห์เรนเป็นตัวเลขส่งออกเดือนพฤษภาคม
4. ตัวเลขรวมของคูเวต รวมตัวเลขเดือนกันยายน จำนวน 20 กก. มูลค่า 550 บาท

ตารางที่ 28 การส่งออกผลลำไยสดปี 2527 แยกตามตลาดการ

มูลค่า : บาท

ประเทศ	ท่าอากาศยาน กรุงเทพฯ	ท่าเรือ กรุงเทพฯ	ท่าอากาศยาน เชียงใหม่	ท่าอากาศยาน ภาคใต้	รวม
ฮ่องกง	110,391,501	3,456,440	0	2,075,659	115,923,600
สิงคโปร์	22,460,617	77,284,920	23,076,418	0	122,821,955
มาเลเซีย	60,231	0	6,531,433	0	6,591,664
บรูไน	1,665,673	0	0	0	1,665,673
สหรัฐอเมริกา	0	1,479,163	0	0	1,479,163
แคนาดา	516,131	12,114	0	0	528,245
เนเธอร์แลนด์	43,744	0	0	0	43,744
สหราชอาณาจักร	880,275	0	0	0	880,275
บาห์เรน	2,205	0	0	0	2,205
ซาอุดีอาระเบีย	8,317	0	0	0	8,317
ฝรั่งเศส	428,448	0	0	0	428,448
พม่า	13,500	0	0	0	13,500
คูเวต	11,934	0	0	0	11,934
ญี่ปุ่น	0	1,924	0	0	1,924
ออสเตรเลีย	1,967	0	0	0	1,967
รวม	136,484,543	82,234,561	29,607,851	2,075,659	250,402,614
%	54.51	32.84	11.82	0.83	100.00

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 29 การส่งออกผลลำไยสดปี 2527 แยกตามคู่ค้าการ

ปริมาณ : กก.

ประเทศ	ท่าอากาศยาน กรุงเทพฯ	ท่าเรือ กรุงเทพฯ	ท่าอากาศยาน เชียงใหม่	ค่า ภาคใต้	รวม
ฮ่องกง	4,014,228	127,000	0	76,775	4,218,003
สิงคโปร์	780,653	2,582,576	831,130	0	4,194,359
มาเลเซีย	2,180	0	239,470	0	241,650
บรูไน	48,817	0	0	0	48,817
สหรัฐอเมริกา	0	34,847	0	0	34,847
คานาดา	16,990	271	0	0	17,261
เนเธอร์แลนด์	1,560	0	0	0	1,560
สหราชอาณาจักร	25,344	0	0	0	25,344
บาห์เรน	30	0	0	0	30
ซาอุดีอาระเบีย	120	0	0	0	120
ฝรั่งเศส	15,002	0	0	0	15,002
พม่า	500	0	0	0	500
คูเวต	415	0	0	0	415
ญี่ปุ่น	0	30	0	0	30
ออสเตรเลีย	60	0	0	0	60
รวม	4,905,899	2,744,724	1,070,600	76,775	8,797,998
%	55.76	31.20	12.17	0.87	100.00

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 30. การส่งออกผลลำไยสดปี 2526 และปี 2527

	ปริมาณ (กิโลกรัม)			มูลค่า (บาท)		
	ปี 2526	ปี 2527	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	ปี 2526	ปี 2527	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ
ฮ่องกง	3,067,626	4,218,003	+ 37.50	85,393,466	115,923,600	+ 35.75
สิงคโปร์	3,369,221	4,194,359	+ 24.49	96,390,472	122,821,955	+ 27.42
มาเลเซีย	811,782	241,650	- 70.23	22,469,751	6,591,664	- 70.66
บรูไน	29,956	48,817	+ 62.96	1,156,716	1,665,673	+ 44.00
สหรัฐอเมริกา	16,594	34,847	+100.00	771,385	1,479,163	+ 91.75
คานาดา	12,540	17,261	+ 37.65	336,430	528,245	+ 57.02
เบเซอร์แลนด์	1,530	1,560	+ 1.96	43,335	43,744	+ 0.94
สหราชอาณาจักร	9,400	25,344	+169.62	442,742	880,275	+ 98.82
บาห์เรน	0	30	-	0	2,205	-
ซาอุดีอาระเบีย	115	120	+ 4.35	2,964	8,317	+180.60
ฝรั่งเศส	3,508	15,002	+327.65	112,192	428,446	+281.89
พม่า	0	500	-	0	13,500	-
คูเวต	0	415	-	0	11,934	-
ญี่ปุ่น	20	30	+ 50.00	540	1,924	+256.30
ออสเตรเลีย	0	60	-	0	1,967	-
สวีตเซอร์แลนด์	80	0	-	1,838	0	-
รวม	7,322,292	8,797,998	+ 20.15	207,121,832	250,402,614	+ 20.90

ที่มา : กรมศุลกากร (ตัวเลขเบื้องต้น)

การส่งเสริมการจำหน่าย

ในปี 2527 นี้ มีการส่งเสริมการจำหน่ายโดยภาครัฐบาล ดังนี้

1. การจัดสถานที่ขายให้ โดยสำนักงานการค้าภายในเขต 5 จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดให้มีจุดขายส่งและขายปลีก ดังนี้

1.1 จุดขายส่ง มี 3 แห่ง ดังนี้

1.1.1 ตลาดกลางสี่มุมเมืองค่านเหนือ (ตลาดคอนเมืองพัฒนา) ตั้งอยู่ระหว่าง กม.ที่ 29 - 30 ถนนพหลโยธิน

1.1.1.1 ถ้าเกษตรกรนำไปจำหน่ายเอง คิดค่าบริการเชิงละ 1 บาท

1.1.1.2 ถ้าเกษตรกรไม่นำไปจำหน่ายเอง แต่ฝากให้ตลาดจำหน่าย แทน คิดค่าบริการเชิงละ 10 บาท

1.1.2 ตลาดแปเป้แลนค์ (บางกะปิ) เกษตรกรนำผลผลิตไปจำหน่ายเอง ทางตลาดคิดค่าบริการเชิงละ 2 บาท

1.1.3 ตลาดกลางอ่อนนุช (สุขุมวิท 77) เป็นตลาดกลางของกรมการค้า ภายใน เกษตรกรนำผลผลิตไปจำหน่ายเองได้โดยไม่เสียค่าบริการ

1.2 จุดขายปลีก มีจำนวน 21 แห่ง ทุกแห่งเกษตรกรจะนำผลผลิตไปจำหน่าย ได้โดยไม่เสียค่าบริการ แต่จะต้องแจ้งให้ทางสำนักงานการค้าภายในเขต 5 (จังหวัด เชียงใหม่) ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน เพื่อที่จะได้แจ้งให้ทางตลาดทราบ เพื่อที่จะได้ ช่วยประชาสัมพันธ์

จุดขายปลีกทั้ง 21 แห่ง มีดังนี้

ตลาดเทวราช

ตลาด อ.อมรพันธ์

ตลาดอินทราภิรมย์

ตลาดนครหลวง

ตารางที่ 31 ปริมาณลำไยที่ส่งเข้าตลาดกรุงเทพมหานครปี 2527

หน่วย : เซ่ง (20 กก.)

วัน เดือน ปี	ตลาดมหานาค	ปากคลองตลาด	ตลาดคอนเมือง	รวม
1 ก.ค.27	2,000	1,800	-	3,800
2	2,560	2,400	-	4,960
3	3,000	1,900	-	4,900
4	3,800	2,700	-	6,500
5	4,200	3,200	-	7,400
6	5,800	2,800	-	8,600
7	7,000	3,100	-	10,100
8	6,500	2,200	-	8,700
9	8,000	3,500	2,180	13,680
10	9,050	2,800	2,345	14,195
11	9,080	2,400	2,640	14,120
12	10,100	2,200	2,950	15,250
13	12,000	1,713	3,770	17,483
14	11,200	3,400	4,290	18,890
15	15,500	4,100	4,600	24,200
16	21,500	3,700	5,200	30,400
17	20,150	3,200	5,250	28,600
18	20,100	3,400	5,150	28,650
19	21,000	3,200	5,250	29,450
20	16,000	1,200	5,250	22,450

หน่วย : เซ่ง (20 กก.)

วัน เดือน ปี	ตลาดมหานาค	ปากคลองตลาด	ตลาดคอนเมือง	รวม
21 ก.ค.27	15,000	1,200	5,650	21,850
22	15,000	1,200	5,450	21,650
23	11,080	1,800	5,600	18,480
24	10,800	1,500	5,700	18,000
25	12,000	1,800	5,700	19,500
26	9,800	1,600	5,500	16,900
27	9,500	1,500	4,800	15,800
30	10,060	1,300	3,780	15,140
31	10,100	1,400	3,730	15,230
1 ส.ค.27	10,160	1,300	3,890	15,350
2	11,500	1,400	3,890	16,790
3	10,500	1,500	4,290	16,290
4	9,700	120	3,780	13,600
5	10,080	140	3,480	13,700
6	9,090	150	3,790	13,030
7	9,000	1,400	3,530	13,930
8	9,400	1,200	3,850	14,450
9	9,100	1,000	4,200	14,300
10	8,180	1,500	3,840	13,520

หน่วย : เติง (20 กก.)

วัน เดือน ปี	ตลาดมหานาค	ปากคลองตลาด	ตลาดคอนเมือง	รวม
11 ส.ค.27	6,700	920	400	8,020
12	5,650	990	400	7,040
13	4,160	1,000	150	5,310
14	4,080	912	1,520	6,512
15	3,100	700	1,470	5,270
16	2,800	650	1,440	4,890
17	1,980	550	1,320	3,850
18	2,000	500	1,000	3,500
19	2,000	500	1,000	3,500
20	2,100	500	200	2,800

ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ตลาดศรีคินแกง
 ตลาดสี่แยกบางนา
 ตลาดพงษ์เพชร
 ตลาดบางกอกน้อย
 ตลาดห้วยขวาง
 ตลาดอุคมสุขพัฒนา
 ตลาดโชคชัย 4
 ตลาดกาวคนอง
 ตลาดประจวบ
 ตลาดอุบลศรี
 ตลาดพรานนก
 ตลาดบางปะแก้ว (ราษฎร์บูรณะ)
 ตลาดโอเอ (ธนบุรี-ปากท่อ)
 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า (ลาดพร้าว)
 บริเวณสถานีรถไฟหัวลำโพง
 บริเวณสถานีขนส่งสายเหนือ (ตลาดหมอชิต)
 บริเวณสถานีจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (สี่แยกคอกวัว)

1.3 ตลาดต่างจังหวัด หากเกษตรกรมีความประสงค์จะไปจำหน่ายยังต่างจังหวัด
 ต่าง ๆ ทั่วประเทศ กรมการค้าภายใน จะได้ดำเนินการจัดสถานที่พร้อมกับการประชาสัมพันธ์
 ให้ โดยขอให้เกษตรกรแจ้งความประสงค์ไปยัง สำนักงานการค้าภายในเขต 5 ลงหน้า
 10 วัน

2. การกระจายเสียง เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับราคาตลาดทั้งตลาดภายใน
 และต่างประเทศ เป็นประจำทุกวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกครราคาปรับขึ้น

3. จัดการขายลำไยที่ท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อขายให้กับชาวต่างประเทศ เป็นการประชาสัมพันธ์ตลาดลำไยของไทย

4. การจัดงานประกวดลำไย ในปี 2527 นี้ ได้มีการจัดงานประกวดลำไยขึ้น ที่แหล่งผลิต ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ดังนี้

วันที่ 3 - 5 สิงหาคม ที่สนามเด็กเล่นท่าแพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

วันที่ 8 - 10 สิงหาคม ที่วัดเวฬุวัน อ.สารภี จ.เชียงใหม่

วันที่ 10 - 12 สิงหาคม ที่ศาลากลางจังหวัดลำพูน

วันที่ 10 - 12 สิงหาคม ที่ที่ว่าการอำเภอแม่แตง จ.เชียงใหม่

ผู้เขียนได้ไปสังเกตการณ์ในงานประกวดลำไย ทั้ง 4 แห่งแล้ว ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากพ่อค้า ประชาชน มากพอสมควร โดยเฉพาะที่จังหวัดลำพูน ซึ่งมีการจัดเพียงแห่งเดียว กลับปรากฏว่าได้รับความนิยมมาก มีผู้สนใจเข้าชมการประกวดลำไยกันอย่างเบืองแน่น ในงานนี้ได้มีการจัดประกวดธิดาลำไยด้วย

5. ปัญหาของบุคลิกภาพ

จากการวิจัยโดยการออกแบบสอบถามเกษตรกร สามารถสรุปได้ดังนี้

หมวด ก ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 32 เพศของเกษตรกรที่ไปสัมภาษณ์

จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม
เชียงใหม่	48 (96 %)	2 (4 %)	50 (100 %)
ลำพูน	47 (94 %)	3 (6 %)	50 (100 %)
รวม	95 (95 %)	5 (5 %)	100 (100 %)

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า จากการสัมภาษณ์เกษตรกร 100 คน เป็นเพศชายมีจำนวนสูงที่สุดคือ 95 คน หรือ 95 % รองลงมาเป็นเพศหญิงมีจำนวน 5 คน หรือ 5 %

ตารางที่ 33 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

จังหวัด	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เชียงใหม่	36 (72 %)	13 (26 %)	1 (2 %)	-	50 (100 %)
ลำพูน	38 (76 %)	10 (20 %)	2 (4 %)	-	50 (100 %)
รวม	74 (74 %)	23 (23 %)	3 (3 %)	-	100 (100 %)

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นถึงระดับการศึกษาของเกษตรกร จากเกษตรกร 100 คน จะเห็นว่า ระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คือ 74 คน หรือ 74 % ระดับมัธยมศึกษา เป็นลำดับรองลงมา มีจำนวน 27 คน หรือ 27 %

ตารางที่ 34 อาชีพอื่น ๆ ของเกษตรกร

จังหวัด	1 รับจ้าง ข้าราชการ พนักงาน- บริษัท	2 ค้าขาย	3 ปลูกผัก และ ผลไม้อื่น	4 ไม่ได้ ประกอบ อาชีพอื่น	ขอ1 และ ขอ2	ขอ1 และ ขอ3	ขอ2 และ ขอ3	ทั้ง 3 ขอ	รวม
เชียงใหม่	1 (2%)	5 (10%)	38 (76%)	-	-	1 (2%)	5 (10%)	-	50 (100%)
ลำพูน	1 (2%)	7 (14%)	32 (64%)	-	-	-	10 (20%)	-	50 (100%)
รวม	2 (2%)	12 (12%)	70 (70%)	-	-	1 (1%)	15 (15%)	-	100 (100%)

จากตารางที่ 34 แสดงถึงการประกอบอาชีพอื่นของเกษตรกร นอกเหนือจากการปลูกลำไย จากตารางจะเห็นว่า เกษตรกรปลูกผักและผลไม้อื่น จำนวน 70 คน หรือ 70 % รองลงมา ได้แก่ ทำการค้า และปลูกผักผลไม้อื่น จำนวน 15 คน หรือ 15 % รองลงมาได้แก่ ทำการค้า จำนวน 12 คน หรือ 12 % สำหรับเกษตรกรที่มีเงินเดือนประจำ ได้แก่ ข้าราชการ หรือเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชน รวมทั้งการรับจ้างอื่น ๆ มีเพียง 2 คน หรือ 2 % และ เกษตรกรที่มีเงินเดือนประจำ และ ปลูกผักผลไม้อื่น ๆ มีจำนวน 1 คน หรือ 1 %

จากตารางพอสรุปได้ว่า เกษตรกรที่ปลูกลำไยนั้น จะประกอบอาชีพอื่นควบคู่กันไปด้วย โดยส่วนใหญ่จะปลูกผักและผลไม้อื่น

ตารางที่ 35 ที่ตั้งของสวนลำไย

เชียงใหม่		ลำพูน	
อำเภอ	จำนวนราย (%)	อำเภอ	จำนวนราย (%)
1. จอมทอง	2 (4 %)	1. กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง	1 (2 %)
2. เชียงดาว	2 (4 %)	2. บ้านโฮ้ง	3 (6 %)
3. คอยเต่า	-	3. ป่าซาง	10 (20 %)
4. คอยสะเท็ก	2 (4 %)	4. เมืองลำพูน	24 (48 %)
5. ฝาง	1 (2 %)	5. แม่ทา	10 (20 %)
6. พร้าว	1 (2 %)	6. ลี้	2 (4 %)
7. เมืองเชียงใหม่	3 (6 %)		
8. แม่แจ่ม	1 (2 %)		
9. แม่แตง	4 (8 %)		
10. แม่ริม	2 (4 %)		
11. แม่ฮาย	1 (2 %)		
12. สะเมิง	2 (4 %)		
13. สันกำแพง	5 (10 %)		
14. สันทราย	6 (12 %)		
15. สันป่าตอง	5 (10 %)		
16. สารภี	9 (18 %)		
17. หางดง	2 (4 %)		
18. อมกอย	-		
19. ฮอด	-		
20. กิ่งอำเภอเวียงแหง	2 (4 %)		
รวม	50 (100 %)	รวม	50 (100 %)

จากตารางที่ 35 เป็นตารางแสดงที่ตั้งของไร้ไร่ไร่ แยกตามอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน จากตารางแสดงให้เห็นว่า ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถเก็บข้อมูลได้จากเกษตรกรใน อำเภอสารภีมากที่สุด จำนวน 9 ราย หรือ 18 % รองลงมาได้แก่ อำเภอสันทราย จำนวน 6 ราย หรือ 12 % สำหรับจังหวัดลำพูนนั้น ส่วนใหญ่จะได้ข้อมูลจากเกษตรกรในอำเภอเมือง กล่าวคือ สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวน 24 ราย หรือ 48 % รองลงมาได้แก่อำเภอป่าซาง และอำเภอแม่ทา เก็บข้อมูลได้อำเภอละ 10 ราย หรือ 20 %

หมวด ๕ ด้านการผลิต

ตารางที่ 36 จำนวนต้นลำไยของเกษตรกร

จังหวัด	1 - 50 ต้น	51 - 100 ต้น	101 ต้นขึ้นไป	รวม
เชียงใหม่	28 (56 %)	17 (34 %)	5 (10 %)	50 (100 %)
ลำพูน	31 (62 %)	14 (28 %)	5 (10 %)	50 (100 %)
รวม	59 (59 %)	31 (31 %)	10 (10 %)	100 (100 %)

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนต้นของลำไยที่ใหม่ผลผลิตแล้ว จากตารางจะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่มีลำไยตั้งแต่ 1 - 50 ต้น มีจำนวน 59 ราย หรือ 59 % รองลงมาได้แก่ เกษตรกรที่มีลำไยตั้งแต่ 51 - 100 ต้น คือมีจำนวน 31 ราย หรือ 31 % และเกษตรกรที่มีลำไยตั้งแต่ 101 ต้นขึ้นไป มีจำนวน 10 ราย หรือ 10 %

ตารางที่ 37 ลำไยพันธุ์ต่าง ๆ ที่เกษตรกรปลูก

หน่วย: ต้น

จังหวัด	อ็อค	อี่แห้ว	สีชมพู	เปี้ยวเขียว	แดงกลม	อื่นๆ	รวม
เชียงใหม่	1,053 (47.63%)	364 (16.46%)	346 (15.65%)	130 (5.88%)	307 (13.88%)	11 (0.50%)	2,211 (100.00%)
ลำพูน	1,918 (57.75%)	1,032 (31.07%)	135 (4.07%)	181 (5.45%)	54 (1.63%)	1 (0.03%)	3,321 (100.00%)
รวม	2,971 (53.71%)	1,396 (25.23%)	481 (8.69%)	311 (5.62%)	361 (6.53%)	12 (0.22%)	5,532 (100.00%)

จากตารางที่ 37 เป็นตารางแสดงลำไยพันธุ์ต่าง ๆ ที่เกษตรกรปลูก จากตารางจะเห็นว่าพันธุ์ที่นิยมปลูกมากที่สุด คือพันธุ์อ็อค มีจำนวน 2,971 ต้น หรือ 53.71 % พันธุ์ที่นิยมปลูกรองลงมาได้แก่ พันธุ์อี่แห้ว มีจำนวน 1,396 ต้น หรือ 25.23 % สำหรับสาเหตุที่เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์อ็อคนั้น เป็นเพราะว่า พันธุ์ดังกล่าว เก็บเกี่ยวก่อนพันธุ์อื่นๆ รวมทั้งมีขนาดและความหวาน ตรงกับความต้องการของตลาด ไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศ ตลาดต่างประเทศ และอุตสาหกรรมลำไยกระป๋อง

ตารางที่ 38. ปัญหาการผลิตของเกษตรกร

ปัญหาการผลิต	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
ก. ขาดแคลนเงินทุน เพื่อการผลิต	5	14	4	23 (23%)
ข. ขาดความรู้ทาง เทคโนโลยีการผลิต	17	10	6	33 (33%)
ค. ขาดเครื่องมือและ อุปกรณ์การผลิต	17	10	6	29 (29%)
ง. ขาดแคลนแรงงาน เพื่อการผลิต	-	-	3	3 (3%)
จ. ขาดแคลนแหล่งน้ำ	5	4	2	11 (11%)

ตารางที่ 38 แสดงปัญหาการผลิตของเกษตรกร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกร 33 % ยังขาดความรู้ทางเทคโนโลยีการผลิต ประกอบกับการขาดเครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต และการขาดแคลนเงินทุนเพื่อการผลิต

ตารางที่ 39 ผู้ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในด้านการผลิต

ผู้ให้ความช่วยเหลือ	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
1. ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	18	9	1	28
2. ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	41	22	9	72
2.1 จากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม การเกษตร	27	20	8	55 (76.4%)
2.2 จากเกษตรกรด้วยกัน	14	12	1	27 (37.5%)
2.3 สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์ภาคเหนือ	1	-	-	1 (1.4%)
2.4 อื่น ๆ	2	-	-	1 (1.4%)

ตารางที่ 39 แสดงถึงผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในด้านการผลิต ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีเกษตรกรเพียง 28 ราย หรือ 28% ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ ส่วนเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 72 ราย หรือ 72% นั้น ได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งได้แก่ เกษตรอำเภอ และเกษตรตำบล มากที่สุด เป็นจำนวน 55 ราย หรือ 76.4% รองลงมาได้แก่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของเกษตรกร มีจำนวน 27 ราย หรือ 37.5% ของเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือ ส่วนการช่วยเหลือค้ำอื่นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

หมวด ค ของทางการจำหน่ายของเกษตรกร

ตารางที่ 40 การจำหน่ายลำไยของเกษตรกร

ลักษณะการขาย	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)		ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)		ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป		รวม	
	ปี 26	ปี 27	ปี 26	ปี 27	ปี 26	ปี 27	ปี 26	ปี 27
1. ขายผ่านสหกรณ์การเกษตร ชาวสวนลำไยเชียงใหม่-ลำพูน	-	-	-	-	-	3	-	3
2. ขายผ่านสมาคมชาวสวนลำไย เชียงใหม่-ลำพูน	1	-	-	-	-	-	1	-
3. ขายให้ตัวแทน นายหน้า พ่อค้า- ส่งออก ตามจุกربชื้อใน เชียงใหม่-ลำพูน	3	2	4	2	-	4	7	8
4. ขายให้พ่อค้าเหมาสวน	20	18	10	4	2	4	32	26
5. ขายให้หยังในกรุงเทพฯ ฯ	4	2	8	2	2	4	14	8
6. ขายให้พ่อค้าส่งต่างจังหวัดที่นำ รถบรรทุกมาจอริมถนนใกล้ จุกربชื้อ	9	22	6	6	3	6	18	34
7. ขายให้กับพ่อค้าปลีกที่นำรถ- บรรทุกเข้ามาชื้อในสวน รวมทั้งการขาย ณ แหล่งผลิต และการขาย ณ ตลาดกลาง	23	30	13	4	5	8	41	42

ตารางที่ 40 แสดงการจำหน่ายลำไยของเกษตรกรในปี 2526 และปี 2527 จากตาราง
แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการค้าขายลำไยของเกษตรกรได้เปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การขาย
ให้กับพ่อค้าเหมาสวน และการขายลำไยของเกษตรกรผ่านหียงในกรุงเทพฯ ฯ มีแนวโน้มลดลง
ในขณะที่การขายให้พ่อค้าส่งต่างจังหวัดที่นำรถบรรทุกมาจ่อริมถนนใกล้จุดรับซื้อนั้น มีอัตรา
เพิ่มสูงขึ้น สำหรับการขายลำไยของเกษตรกรผ่านสมาคมชาวสวนลำไยเชียงใหม่ - ลำพูนนั้น
ยังไม่เป็นที่สนใจของเกษตรกรมากนัก ทั้งนี้เพราะเกษตรกรนิยมที่จะนำลำไยไปขายเอง
ส่วนการขายลำไยผ่านสหกรณ์การเกษตรชาวสวนลำไยเชียงใหม่ - ลำพูน เพื่อส่งลำไยออก
ไปยังต่างประเทศนั้น จะมีเฉพาะเจ้าของสวนลำไยขนาดใหญ่เท่านั้น

ตารางที่ 41 ปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ตัดสินใจในการจำหน่ายลำไย

ปัจจัย	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 ต้น)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 ต้น)	ส่วนขนาดใหญ่ 101ต้นขึ้นไป	รวม
1. ผู้ที่ให้ราคาสูงที่สุด	48	22	8	78
2. ความคุ้นเคยกับพ่อค้าที่ค้าขาย กันประจำ	19	14	6	39
3. ความเชื่อถือและชื่อเสียงของ ผู้ซื้อ	-	-	1	1
4. ระยะทางที่จะนำลำไย ไปขาย	-	1	-	1
5. ความสะดวกสบายที่ได้รับจาก ผู้ซื้อ	1	-	-	1

ตารางที่ 41 แสดงปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกช่องทางการจำหน่ายลำไย จากตาราง จะเห็นว่าเกษตรกรใช้ปัจจัยทางด้านราคาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ มีจำนวน 78 ราย หรือ 78% ปัจจัยที่รองลงมาได้แก่ ความคุ้นเคยกับพ่อค้าที่ค้าขายกันเป็นประจำ มีจำนวนถึง 39 ราย หรือ 39% สำหรับปัจจัยอื่น ๆ นั้น เกษตรกรมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญนัก

ตารางที่ 42 ปัญหาการต่อรองราคากับผู้ซื้อ

ปัญหา	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
1. ไม่มีปัญหาการต่อรองราคา	46	16	5	67
2. มีปัญหาการต่อรองราคา	13	15	5	33
2.1 ผู้ซื้อลำไยเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถต่อ รองราคาได้มากนัก	10	14	4	28 (84.84%)
2.2 ถูกเอารัดเอาเปรียบเรื่อง น้ำหนัก	5	-	1	6 (18.18%)
2.3 ห่อค้ำอ้างว่าการคัคลำไย ไม่ได้ขนาดตามที่ต้องการ	-	4	1	5 (15.15%)
2.4 การชำระเงินล่าช้า	-	4	-	4 (12.12%)

ตารางที่ 42 แสดงปัญหาการต่อรองราคากับผู้ซื้อ จากตารางแสดงให้เห็นว่าเกษตรกร
จำนวน 67 ราย หรือ 67% ไม่มีปัญหาในการจำหน่ายลำไย สำหรับเกษตรกรที่มีปัญหา
นั้น มีจำนวน 33 ราย หรือ 33% มีปัญหาที่ผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถ
ต่อรองราคาได้มากนัก มีจำนวน 28 ราย หรือ 84.84% ของเกษตรกรที่มีปัญหา
สำหรับปัญหารองลงมาได้แก่ การถูกเอารัดเอาเปรียบเรื่องน้ำหนัก มีจำนวน 6 ราย หรือ
18.18% นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ห่อค้ำอ้างว่าการคัคลำไยไม่ได้ขนาดตามที่ต้องการ และ
ปัญหาการชำระเงินล่าช้า ซึ่งมีจำนวน 5 และ 4 รายตามลำดับ

ตารางที่ 43 ความแตกต่างของราคาของผู้ซื้อได้เสนอให้กับเกษตรกร :

ความแตกต่าง	ส่วนขนาดเล็ก (1 - 50คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
ไม่แตกต่างกัน	55	27	6	88
แตกต่างกันบ้างแต่ไม่มาก	3	3	2	8
แตกต่างกันมาก	1	1	2	4

ตารางที่ 43 แสดงความแตกต่างของราคาของผู้ซื้อต่าง ๆ ได้เสนอให้กับเกษตรกร จากตาราง จะเห็นว่า ราคาลำไยที่เกษตรกรได้รับ จะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะข่าวสารข้อมูล ราคาค่าเป็นที่ยอมรับทั่วไปทั้งเกษตรกรและผู้ซื้อลำไยจากเกษตรกร โดยทราบจากความ เคลื่อนไหวของราคาที่สำคัญงานการค้าภายในเขต 5 เป็นผู้แจ้งทางวิทยุกระจายเสียง นอกจากนี้ เกษตรกรยังมีการสืบราคาขายตามแหล่งซื้อขายลำไยต่าง ๆ เพื่อที่จะไม่ถูกเอารัด เอาเปรียบเรื่องราคา

ตารางที่ 44 สาเหตุที่ราคาลำไยตกต่ำในปี 2527

สาเหตุ	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 ต้น)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 ต้น)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 ต้นขึ้นไป	รวม
ผลผลิตออกมามาก	40	29	7	76
ขนาดของลำไยเล็กลงและความหวานน้อยลง	35	25	4	64
จำนวนพ่อค้าเหมาส่วนมาซื้อลำไยจากเกษตรกรลดลง	28	10	2	40
ราคาลำไยในกรุงเทพฯ ลดลง	5	2	3	10

ตารางที่ 44 แสดงสาเหตุที่ราคาลำไยตกต่ำในปี 2527 จากตารางแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรมีความเห็นว่า สาเหตุที่ราคาลำไยตกต่ำนั้น เกิดจากปริมาณลำไยมีมาก มีจำนวน 76 ราย หรือ 76 % ของเกษตรกรทั้งหมด รองลงมาเห็นว่า เกิดจากขนาดของลำไยเล็กลง และมีความหวานน้อยลง มีจำนวน 64 ราย หรือ 64 % รองลงมาเห็นว่า เกิดจากจำนวนพ่อค้าเหมาส่วนลดลง มีจำนวน 40 ราย หรือ 40 % นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรอีก 10 ราย ให้ความเห็นว่า สาเหตุที่ระดับราคาลำไยลดลงนั้น เกิดจากระดับราคาลำไยในกรุงเทพฯ ลดลง

ตารางที่ 45 ปัญหาทางการตลาดที่สำคัญของเกษตรกร

ปัญหาทางการตลาด	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
1. ไม่มีปัญหาทางการตลาด	38	8	2	48
2. มีปัญหาทางการตลาด	21	23	8	52
2.1 ผู้ซื้อลำไยเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถ ต่อรองราคาได้มากนัก	10	14	4	28 (53.8%)
2.2 ขาดความช่วยเหลือจาก ทางราชการ	15	8	5	28 (53.8%)
2.3 คุณภาพและขนาดของลำไย ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด	12	7	6	25 (48.1%)
2.4 การขนส่ง	4	2	6	12 (23.1%)
2.5 การเก็บเกี่ยวและการ คัดเกรด	2	6	2	10 (19.2%)

ตารางที่ 45 แสดงปัญหาทางการตลาดที่สำคัญของเกษตรกร จากตารางแสดงให้เห็นว่า เกษตรกร ที่ไม่มีปัญหาทางการตลาด มีจำนวน 48 ราย หรือ 48% ส่วนเกษตรกรที่มีปัญหาทางการตลาด มีจำนวน 52 ราย หรือ 52% นั้น มีความเห็นว่า ผู้ซื้อลำไยเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคาได้มากนัก และการขาดความช่วยเหลือจากทางราชการ มีจำนวน 28 ราย หรือ 53.8% ของเกษตรกรที่มีปัญหาทางการตลาด สำหรับปัญหาทางการตลาดอื่น ๆ ที่รองลงมาได้แก่ คุณภาพและขนาดของลำไยไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และการขาดความช่วยเหลือจากทางราชการ

ตารางที่ 46 ความช่วยเหลือที่เกษตรกรต้องการจากภาครัฐบาล

ความช่วยเหลือที่ต้องการ ได้รับจากภาครัฐบาล	ส่วนขนาดเล็ก (1-50 คน)	ส่วนขนาดกลาง (51-100 คน)	ส่วนขนาดใหญ่ 101 คนขึ้นไป	รวม
1. จัดหาตลาดในการขายลำไย ให้มากขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน	16	2	4	22
2. จัดหาตลาดในการขายลำไย ให้มากขึ้นในจังหวัดอื่น	14	2	4	20
3. ทำให้ราคาของลำไยสูงขึ้น	31	24	8	63
4. ขยายตลาดต่างประเทศ	4	8	7	19
5. การส่งเสริมด้านการเกษตร เช่น การแก้ปัญหาแมลง รบกวน การบำรุงรักษาค้น ลำไย และวิธีการปลูกที่ใหม่	16	2	3	21
6. ไม่ทราบว่าจะให้รัฐบาล ช่วยเหลืออะไร	7	-	-	7

ตารางที่ 46 แสดงความช่วยเหลือที่เกษตรกรต้องการจากรัฐบาล จากตารางแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรต้องการความช่วยเหลือ ที่จะทำให้ราคาลำไยสูงขึ้น มีจำนวนถึง 63 ราย หรือ 63 % นอกจากนี้ ยังต้องการความช่วยเหลือด้านอื่น ได้แก่ การจัดหาตลาดในการขายลำไยให้มากขึ้น ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงการขยายตลาดต่างประเทศ ด้วย อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีเกษตรกรที่ไม่ทราบว่าจะให้รัฐบาลช่วยเหลืออะไร มีจำนวน 7 ราย ซึ่งเป็นเกษตรกรที่มีส่วนขนาดเล็กทั้งหมด

ปัญหาของผู้ส่งออก

แม้ว่าได้มีการแก้ไขระเบียบว่าด้วยการส่งออกลำไยในปี 2526 โดยแก้ไขคุณสมบัติของผู้ส่งออก จากเดิมที่ว่า " ผู้ส่งออกจะต้องเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ส่งออกผักและผลไม้ไทย " เป็น " ผู้ส่งออกจะต้องเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ส่งออกผักและผลไม้ไทย หรือเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ประสงค์ในการส่งออกลำไย " นั้น จากการค้าเป็นงานที่ผ่านมาของสหกรณ์การเกษตรชาวสวนลำไยเชียงใหม่-ลำพูน สามารถส่งลำไยออกได้เพียง 1 % ของปริมาณการส่งออกลำไยทั้งหมด (ข้อมูลจากสำนักงานการค้าภายในเขต 5 จังหวัดเชียงใหม่) นั่นคือ การส่งออกส่วนใหญ่ยังอยู่ภายใต้การค้าเป็นงานของสมาคมผู้ส่งออกผักและผลไม้ไทย ซึ่งไม่สามารถควบคุมสมาชิกของสมาคมได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น พ่อค้าส่งออกที่เป็นสมาชิกของสมาคม ฯ จึงดำเนินการโดยอิสระ ทำให้พ่อค้าบางรายมีการปลอมปนลำไย หรือส่งลำไยที่ไม่ได้คุณภาพออกไปจำหน่าย

สำหรับในเรื่องการคิดราคาขายกันระหว่างผู้ส่งออกนั้น จากการวิจัยพบว่า ถึงแม้จะออกระเบียบว่าด้วยการส่งออกลำไย โดยกำหนดให้ผู้ส่งออกต้องขายลำไยในราคา FOB ตามที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ส่งออกบางรายได้ให้แนวความคิดว่า การส่งไปขายยังต่างประเทศนั้น ผู้ส่งออกบางรายส่งลำไยไปต่างประเทศในรูปแบบของการฝากขาย ซึ่งผู้รับฝากขายในต่างประเทศนั้น จะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าคอมมิสชั่น (Commission) เป็นเปอร์เซ็นต์เดียวกับยอกขาย (ดำเนินการคล้ายกับหยงในกรุงเทพมหานคร) และจากการที่ราคาขายไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นลงตามราคาในต่างประเทศนั้น จึงมีส่วนกระทบโดยตรงกับราคาขายที่พ่อค้าส่งออกของไทยจะได้รับ ดังนั้น เมื่อหมดฤดูการส่งออกและมีการหักล้างบัญชี หากปรากฏว่า พ่อค้าส่งออกของไทยเป็นหนี้พ่อค้าในต่างประเทศ ผลที่ตามมาก็คือ พ่อค้าส่งออกของไทย จะต้องมีการไต่สวนวิธีทางหนึ่งซึ่งจะทำให้พ่อค้าในต่างประเทศได้รับเงินจำนวนดังกล่าว